

ЛІТЕРАТУРА

1. Веретевская А.В. Перспективы и препятствия для политики мультикультурализма в консолидированных демократиях Западной Европы: дис. на соискание ученой степени кандидата политических наук: 23.00.02 «политические институты, процессы и технологии» / *Анна Вячеславовна Веретевская*; Московский государственный институт международных отношений (Университет) МИД Российской Федерации. – Москва, 2012. – 209 с. С. 112
2. *Castles S., Miller M.* The age of Migration: International Population Movement in the Modern World / *Stephen Castles, Mark J. Miller.* – New York: Guilford Press, 1993. – P. 39. 307 p.
3. *Kymlicka W.* Multicultural Odysseys. Navigating the New International Politics of Diversity / *Will Kymlicka.* – New York: Oxford University Press, 2009. – 374 pp. P. 8
4. *Miller M.* On 50 years since the first Race Relations Act / *Maria Miller* // Runnymed intelligence for a multi-ethnic Britain. – Режим доступу: <http://www.runnymedetrust.org/blog/maria-miller-on-50-years-since-the-first-race-relations-act>. – Дата звернення: липень 2016. – Назва з екрана.

Товканець Ганна

Мукачівський державний університет,
м. Мукачєво, Україна

СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Ключові слова: глобалізація, глокалізація, вища освіта, етичні принципи.

Глобалізація представляє собою тотожність і відмінність тенденцій універсалізму і проявів протилежної спрямованості [5-6]. До них відносяться: «регіоналізм» – посилення внутрішньодержавних регіонів; «регіоналізація» – виникнення розподілу між регіональними об'єднаннями держав, що зміцнюють свої позиції в контексті глобалізації; відокремлення прибуткових і неприбуткових зон, що не співпадають з географічними межами національних держав; в результаті усе більше владних функцій і повноважень від їх урядів передається владі транс-і субнаціональних регіонів, які стають будівельним матеріалом нової політичної карти світу в інтересах глобальних корпорацій [5, с. 154]; «автономізація» – відродження національних, етнічних, місцевих центрів тяжіння всередині країн, регіонів, цивілізацій; «традиціоналізм» – заперечення абстрактної концепції сучасності;

відродження націоналізму; прославляння архаїки і забутих культурних фетишів; «партикуляризм» – витіснення інтересів громадянського суспільства приватними інтересами громадян, що реалізуються в штучно стимульованих споживчих моделях поведінки; підміна громадянської позиції споживчими формами самоідентифікації; «локалізація» – консолідація етнічних та цивілізаційних об'єднань, які проводять політику «культурної ізоляції»; прагнення до самозбереження різних культурних ареалів з їх системами цінностей; культурний плюралізм, що постійно порушується домаганнями на ексклюзивність окремих форм соціальної ідентифікації тощо.

Наприкінці ХХ сторіччя в економічних, політологічних, соціологічних дослідженнях з'явився новий термін «глокалізація», який трактується як суспільний процес об'єднання процесів модернізації локальних культур з досягненнями, що формуються глобальною мультикультурною цивілізацією, яка відбувається в результаті конструктивної співпраці і взаємозбагачення культур в рамках культури регіонів. Тобто, глокалізація як процес є глобалізацією локального та локалізацією глобального. Англійський соціолог З.Бауман, вважає, що глокалізація - це процес, що об'єднує тенденції глобалізації та локалізації, заснований, насамперед, на перерозподілі привілеїв і дискримінації, багатства і бідності, сили і безсилля, свободи і залежності, процес рестратифікації світу. У ході цього процесу те, що для одних стає результатом вільного вибору, для інших виглядає неминучим ударом долі [1, с. 87]. Сюди насамперед слід віднести «фрагментацію» світу - розкол і зіткнення різних міжнародних співтовариств з причин їх расової, національної та культурної диференціації; зростання націоналізму, що стає формою боротьби місцевих традицій з глобалізацією; почуття належності до єдиної групи супроводжується розпадом колишніх цінностей і прихильності: кожна група і кожен індивідуум створюють власний особливий світ, свій «всесвіт», в результаті чого з'являється відчуття «розколотого світу». Не менш актуальним сьогодні є процес «фрагментації» (поєднання процесів інтеграції та фрагментації) - формування і зміцнення (інтеграція) блоків і союзів «національних держав» у вигляді складних ієрархічних систем, які ведуть боротьбу за ресурси [2].

Потенціал глобалізації повинен використовуватися для створення кращого світу, прагнення до глобалізації з соціальним виміром, яка підтримує людські цінності і покращує добробут людей з точки зору їх свободи, розвитку і безпеки [6, с. 5].

Серед основних етичних принципів глобалізації важливо підкреслити наступні:

1. Повага прав людини та людської гідності, включаючи гендерну рівність. Це центральний елемент тих зобов'язань, які вже взяло на себе міжнародне співтовариство.

2. Повага різноманітності культури, релігії, політичних та громадських поглядів при повній повазі загальних принципів.

3. Справедливість. Справедливість - поняття, яке глибоко і чітко сприйняли в кожній з європейських країн. Це стандарт справедливості, який багато хто використовує для оцінки глобалізації та справедливого розподілу її благ.

4. Солідарність - усвідомлення спільної людськості і глобального громадянства, а також добровільне прийняття пов'язаної з цим відповідальності. Це свідоме зобов'язання викоринити прояви нерівності всередині і серед країн. Солідарність, що базується на визнанні того, що у взаємозалежному світі бідність або пригнічення створюють загрозу розвитку і стабільності у всьому світі.

5. Повага до природи, що означає екологічно усталений характер і поважне ставлення до природного розмаїття форм життя на Землі і життєздатність екосистеми планети, а також забезпечення справедливості у відносинах між нинішнім і майбутніми поколіннями.

6. Прийняті всіма цінності і принципи повинні стати основою демократичного управління глобалізацією. Вони включають в себе ті цінності, які необхідні для відкритої та ефективної ринкової економіки, а саме відповідальність, ініціатива, повага до закону, чесність і прозорість.

Сьогодні варто врахувати, що в багатьох ситуаціях глобалізація має негативний вплив на культуру та самобутність викликає почуття нестабільності, збільшення небезпеки доступності добре оплачуваної роботи. Відсутність необхідних інвестицій в освіту та професійний розвиток в деякій мірі сприяє «відпливу мізків», що підриває основи зміцнення національних потенціалів, стимулює ріст неформальної економіки, що призводить до погіршення соціального захисту і формування авторитарної культури на робочому місці. Посилення міжнародної конкуренції, що викликана лібералізацією торгівлі та руху капіталу, збільшує різницю в доходах населення промислово розвинутих країн, витісняє низькокваліфіковану робочу силу [6, с. 25-28]. Варто зрозуміти, що «люди тільки тоді можуть вносити свій вклад та розподіляти блага глобалізації, коли у них буде достатньо здоров'я, знань, навичок та цінностей»[6, с. 67]. Фундамент тих можливостей, які ведуть до гідного життя, – ефективні системи освіти та професійного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бауман З. Глобализация. Последствия для человека и общества / З. Бауман / Пер. с англ. – М.: Издательство «Весь Мир», 2004. – 188 с.
2. Елин Д. В. Противоречивость процесса глобализации: локализация и глокализация / Д. В. Елин // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dom-hors.ru/issue/pep/6-2010-1/elin.pdf>
3. Кочетов Э. Г. Геоэкономика. Освоение мирового экономического пространства : учеб. для вузов / Э. Г. Кочетов. – М. : НОРМА, 2006. – 528 с.

4. Лукашевич В.М. Глобалистика / М. Лукашевич. – Львів: «Новий Світ-2000», 2006. – 540 с.
5. Най Дж. С. Транснаціональні відносини та світова політика / Дж. С. Най, Р.О. Кохэн // Теорія міжнародних відносин: Хрестоматія / Сост., науч. ред. и коммент. П.А. Цыганкова. – М.: Гардарики, 2002. – 400 с.
6. Справедлива глобалізація: створення можливостей для всіх: Доклад Всесвітньої комісії по соціальним аспектам глобалізації (язик – російський) / Тарья Халонен, Бенджамин Уильям Мкапа. – Женева: Бюро МОТ, 2004. – С. X. 194 с.

Товканець Оксана

ВНЗ «Східно-європейський слов'янський університет»
м. Ужгород, Україна

ПРІОРИТЕТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ГАЛУЗІ ОСВІТИ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Ключові слова: вища освіта, професійна освіта, навички, уміння, європейське співробітництво

Сучасні цілі освіти і професійної підготовки спрямовані на забезпечення рівного доступу до високоякісної освіти, інтеграції різних верств суспільства, створення сприятливих умов соціальної конвергенції. Стратегія розвитку європейської освіти визначені в ряді директивних документів, зокрема «Стратегічні рамки європейського співробітництва в галузі освіти і навчання (ЕТ 2020)» [1], на основі яких здійснюється регулювання національних програм щодо взаємного обміну досвідом та навчання.

Головними викликами майбутнього в європейській освіті визначаються наступні:

- висока якість знань, навичок і компетенцій, придбаних в процесі безперервного навчання спрямування на особливості результатів навчання для працевлаштування, інновацій, активного громадянства і соціального забезпечення;

- інклюзивна освіта, рівність, справедливість, відсутність дискримінації і заохочення громадянських компетенцій;

- відкритість і інновації в сфері освіти і професійної підготовки, у тому числі повне забезпечення інформаційно-комп'ютерної грамотності;

- інтенсивна підтримка педагогів, тренерів, керівників шкіл та інших працівників освіти;

- прозорість і визнання навичок і кваліфікації для полегшення навчання і мобільності робочої сили;
- стійкі інвестиції, які можуть забезпечити якість і ефективність освіти і професійної підготовки.

Для розвитку навичок і умінь вирішальне значення має якість результатів навчання, оскільки низький рівень базових знань і навичок в Європі перешкоджають економічному прогресу і серйозно обмежує професійну, соціальну і особистісну реалізацію особистості.

Якість навчання слід заохочувати впродовж життя. Хоча всеосяжні стратегії протягом усього життянавчання, введені в більшості держав-членів, необхідно розробити такі стратегії, всі країни, з тим щоб забезпечитипроникність між різними формами та рівнями навчання і освіти та професійної підготовки протягом усього робочого процесу. Цевимагає постійних зусиль по координації і партнерства між різними рівнями освіти і професійної підготовки міжустановами та зацікавленими сторонами.

Системи вищої освіти повинні забезпечувати підтримкуекономіки знань і задоволення потреб суспільства. Вища освіта повинна ефективно реагувати на запити мінливого суспільства і ринку праці шляхом підвищення якості навичоктарозвитку людського капіталу в Європі.Модернізація вищої освіти і професійної підготовки на початку XXI століття здійснюється в декількох аспектах:

1. Синергія освіти, наукових досліджень, інновацій та працевлаштування, що може забезпечити взаємодію вищих навчальних закладів та місцевого і регіонального освітнього середовища, впровадження інноваційних підходів для підвищення актуальності навчальних програм, в тому числі за рахунок використання інформаційно-комунікаційних технологій, а також вирішення проблем зайнятості і поглиблення міжнародного співробітництва. Пріоритетним завданням виступає можливість всіх форм вищої освіти забезпечення студентів адекватними знаннями, навичками та вміннями на високому рівні, підготовкою їх до майбутньої кар'єри.

2. Підготовка студентів до активної громадянської позиції на основі відкритого і критичного ставленнямислення, сприяння розвитку особистості в процесі передачі знань.

3. Професійна освіта і навчання відіграють ключову роль у розвитку відповідних навичок. Випускники здобувають професійну освіту вже в більшості держав-членів, де високий рівень зайнятості. Тому постійне удосконалення професійних знань та професійних компетенцій спрямоване на підвищення продуктивності, якості і привабливості професійної освіти і професійної підготовки.

4. Розвиток відповідних навичок через заохочення всіх форм практичного навчання, стажування, учнівства і подвійних систем професійної освіти та підготовки кадрів, зміцнення європейських освітніх альянсів, застосування інших форм партнерств з усіма зацікавленими сторонами на